

De Stand van Probus in Nederland

Clubgegevens en enquêteresultaten 2019

Samengesteld door Hein Banken, penningmeester Probus Nederland

Resultaten enquête 2019

Eens in de twee jaren vragen wij alle Probusclubs naar gegevens over hun ledenbestand en de activiteiten.

De enquête werd deze keer op 5 augustus verzonden aan alle Probusclubs, met behulp van een veel gebruikt tool "SurveyMonkey", waarna er nog twee herinneringen volgden. Bij de 2de herinnering hebben we een invulbaar Word document toegezonden, omdat blijkbaar de link naar de enquête toch hier en daar voor problemen zorgde. De enquête werd op 31 oktober afgesloten.

Dit keer reageerden 380 van de 444 clubs, dat is 85,6 %, vrijwel gelijk aan 2 jaar geleden, maar een stuk lager dan de 93,2 % in 2015.

Met de tweejaarlijkse herhaling van deze enquête beogen wij u en ons inzicht te verschaffen in de ontwikkelingen bij de Probusclubs.

Ontwikkeling clubbestand 2009-2019

	Heren	Gemengd	Dames	Totaal	Groei
2009	313	72	12	397	14
2011	316	78	14	408	11
2013	315	85	16	416	8
2015	320	91	18	429	13
2017	321	91	22	434	5
2019	324	95	25	444	10

Dit overzicht is gebaseerd op onze clubadministratie en betreft dus alle clubs. Het totaal aantal clubs per 1 november was 444; inmiddels is er alweer een bijgekomen, maar die is in het bovenstaande nog niet meegenomen. Het is de vraag of onze clubadministratie altijd in kennis gesteld wordt van het feit dat een club gemengd is geworden; uit de enquête bleek dat enkele clubs die bij ons als herenclub stonden genoteerd, inmiddels damesleden hadden. En er waren gemengde clubs die alleen herenleden bleken te hebben. Met beiden is in het bovenstaande rekening gehouden.

In de 42 jaar van het bestaan van Probus in Nederland zijn er 3 clubs opgeheven. In de afgelopen periode van 2 jaar heeft zich dat niet voorgedaan.

Ontwikkeling ledenbestand 2017 – 2019

	Totaal	Excl. nieuwe clubs
Aantal leden 2017	10546	10546
Nieuwe leden	1336	1166
Uitgetreden leden	1079	1079
Aantal leden 2019	10803	10633
% nieuw	12,4 %	11,0 %

Dit overzicht betreft gegevens van de 380 clubs die aan de enquête hebben meegedaan.

We zien dat er in de afgelopen 2 jaar 1336 nieuwe leden zijn toegetreden, wat betekent dat het huidige ledenbestand van deze 380 clubs voor 12,4 % uit nieuwe leden bestaat.

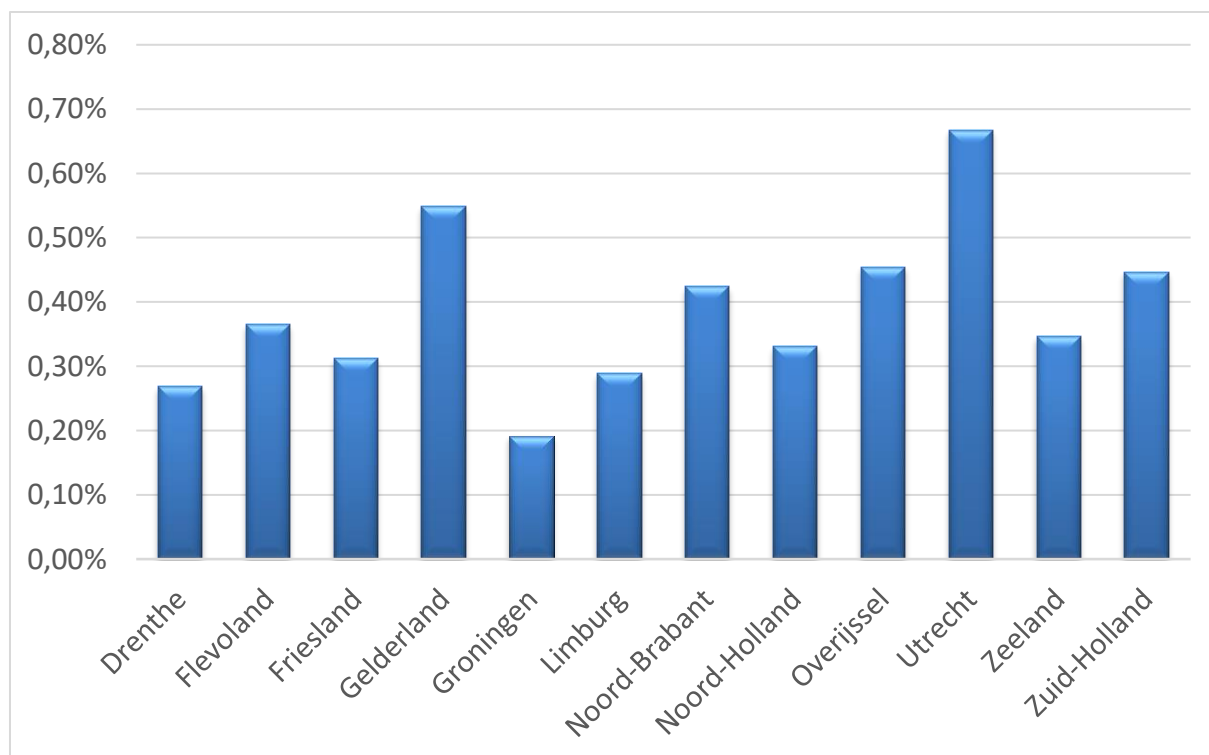
Het aantal uitgetreden leden door overlijden of anderszins is rekenkundig vastgesteld, wat mogelijk was omdat we ook naar het ledental per aug. 2017 hebben gevraagd; we praten dus over dezelfde clubs.

Van de 1336 nieuwe leden zitten er 170 bij de 8 nieuwe clubs die aan de enquête hebben meegedaan; als we die buiten beschouwing laten zien we dat bij de clubs die in 2017 reeds bestonden het aandeel van nieuwe leden 11,0 % is, vrijwel gelijk aan 2 jaar geleden.

Deze nieuwe leden zijn van eminent belang om de gemiddelde leeftijd in de verslagperiode geen 2 jaar te laten stijgen, waarover verderop meer.

Het totale aantal Probus leden incl. de niet reagerende clubs zal op basis van extrapolatie ongeveer 12.600 leden zijn, uitgaande van de gemiddelde clubgrootte uit de enquête van 28,4.

Aantal leden in % AOW'ers per provincie

Dit overzicht laat het aantal Probusleden zien in % van de 65+ bevolking per provincie (gegevens CBS 1-1-2018). Beter zou geweest zijn dit te relateren aan het aantal hoger opgeleide AOW'ers per provincie, maar dat gegeven was niet te achterhalen.

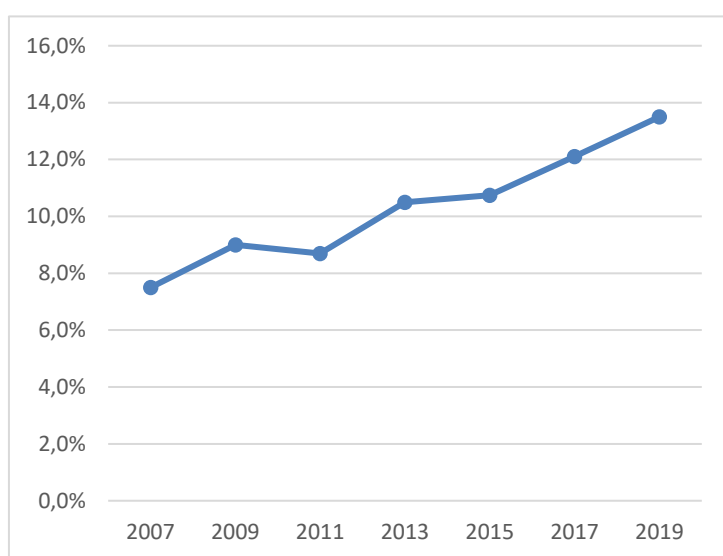
Het aantal Probusleden is hier gebaseerd op de enquête plus een schatting van het ledental van de 64 clubs die niet hebben deelgenomen (gemiddelde aantal 28,4 leden per club). We praten dus over alle Probusleden.

In Utrecht en Gelderland is de penetratiegraad duidelijk bovengemiddeld. Ook Zuid-Holland, Overijssel en Noord-Brabant scoren boven het gemiddelde van 0,41%.

In Groningen, Friesland, Drenthe en Limburg lijkt nog groeipotentieel aanwezig.

De groei van de 10 clubs in de laatste 2 jaar zit in Zuid-Holland (+3), Utrecht, Noord-Brabant en Overijssel (ieder +2) en Gelderland (+1); dus in de provincies met een relatief hoge penetratiegraad.

Aandeel damesleden

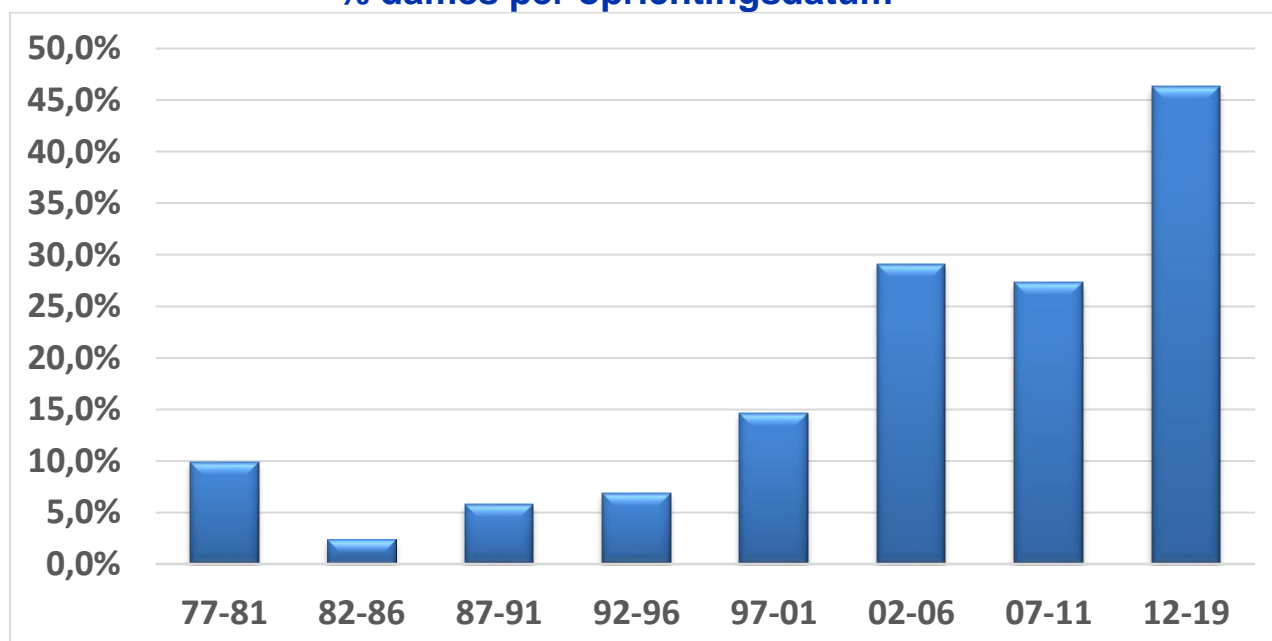
Het percentage damesleden is in de verslagperiode gegroeid van 12,1 % naar 13,5 %, een stijging met 12 %. In totaal zijn er nu zo'n 1700 damesleden.

Van de laatste 10 clubs zijn er 3 damesclubs, 5 gemengde clubs en 2 herenclubs, maar die laatste hebben aangegeven ook open te staan voor dames.

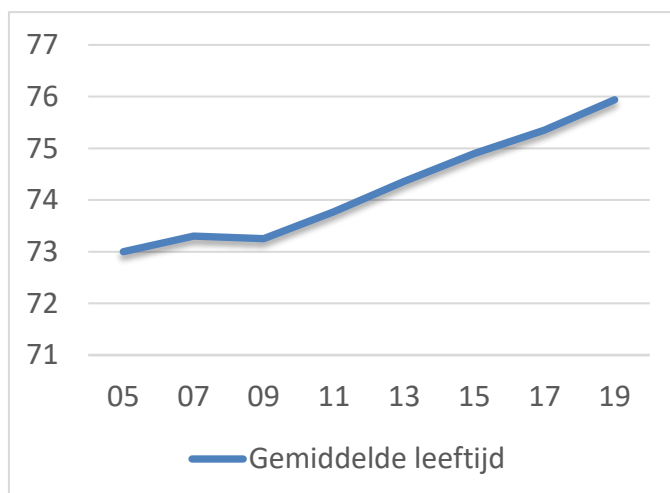
Uit onderstaande schema blijkt dat bij de clubs die er de laatste 7 jaar zijn bijgekomen ruim 46 % uit vrouwelijke leden bestaat. Probus begon als een pure herenclub maar opvallend is dat bij de clubs

uit de begintijd juist de emancipatie lijkt op te rukken.

% dames per oprichtingsdatum

Trend gemiddelde leeftijd

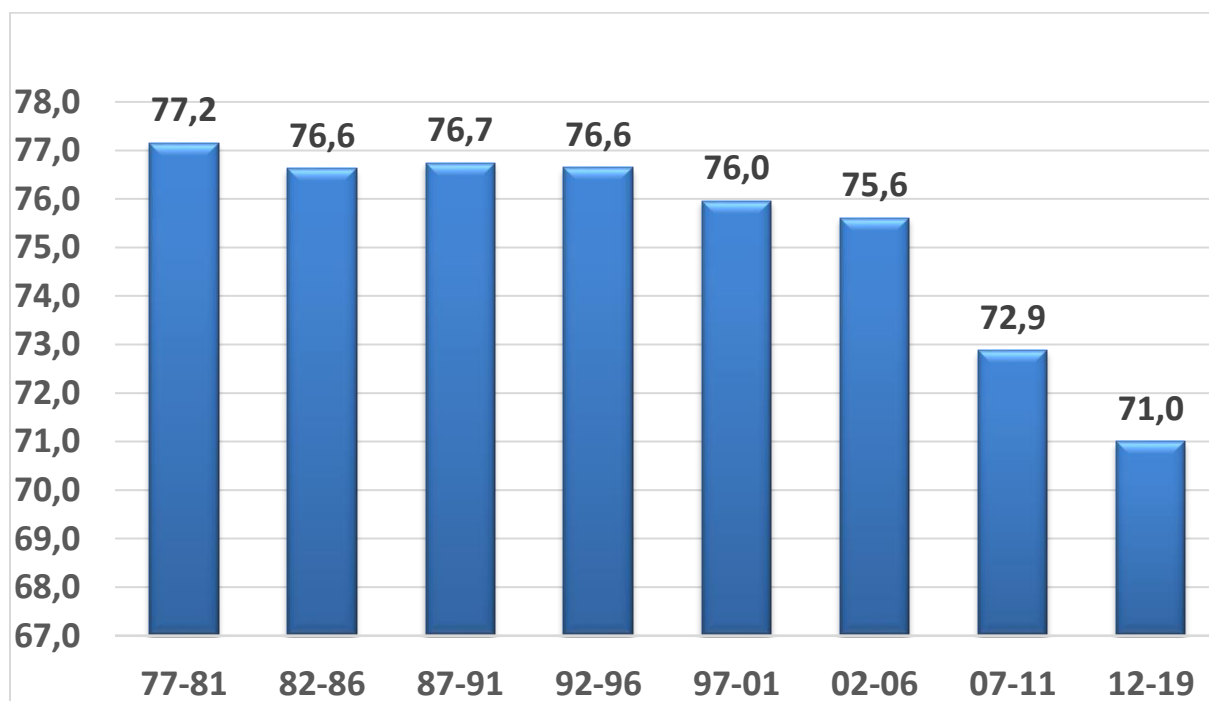
Opnieuw zien we de afgelopen 2 jaar een behoorlijke stijging in gemiddelde leeftijd van 75,35 naar 75,94 jaar. De toename is geen 2 jaar dankzij de nieuwe leden, maar ook uitredingen, die doorgaans bij oudere leden zullen plaatsvinden, spelen zeker een rol. Stijging van de gemiddelde leeftijd is ook wel te verwachten. Door de hogere pensioenleeftijd en het vervallen van regelingen voor vroegtijdige uitreding stijgt ook de gemiddelde leeftijd van nieuwe leden.

Opvallend is dat er 2 clubs waren in de

enquête die aangaven dat ze ingevolge de privacywetgeving de leeftijden niet meer registreerden. Wij denken toch dat dit een belangrijk gegeven is om in de gaten te houden.

Is het nu zo dat hoe langer de club bestaat hoe hoger de gemiddelde leeftijd is? Dat blijkt slechts ten dele waar, zoals onderstaand schema laat zien.

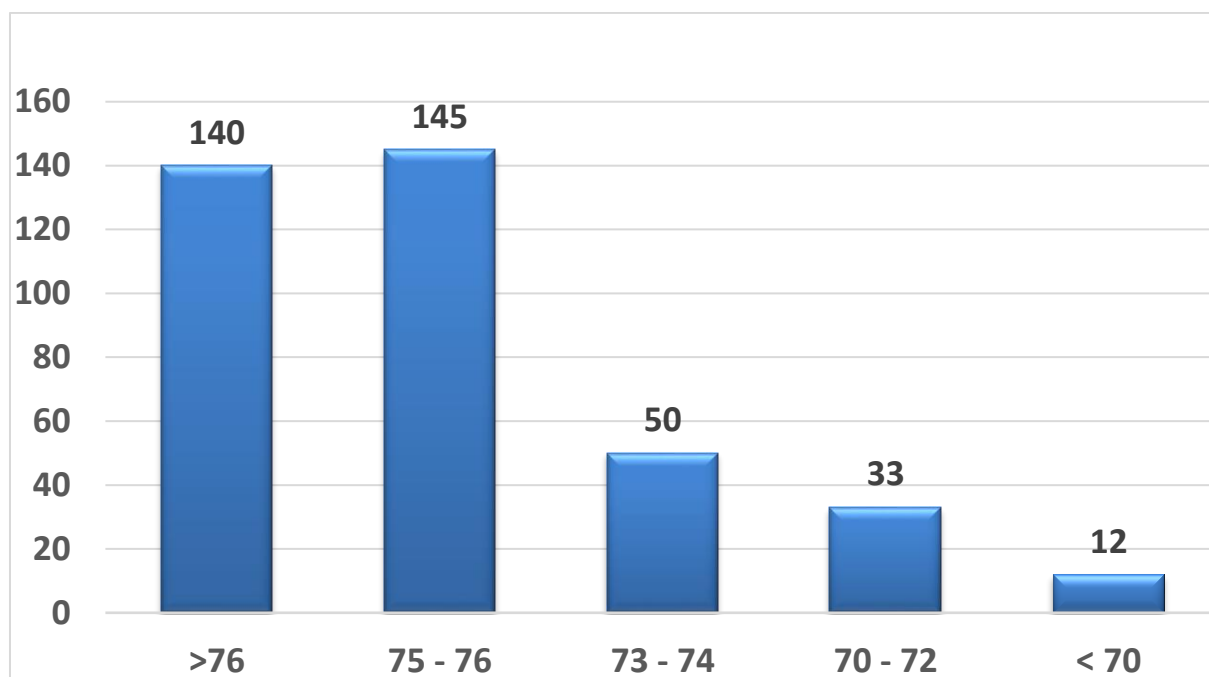
Gemiddelde leeftijd per oprichtingsdatum

Na een bestaan van zo'n 20 jaar blijkt de gemiddelde leeftijd van een club zich te stabiliseren. De clubs van het eerste uur zijn gemiddeld niet ouder dan de clubs die 20 jaar later begonnen zijn.

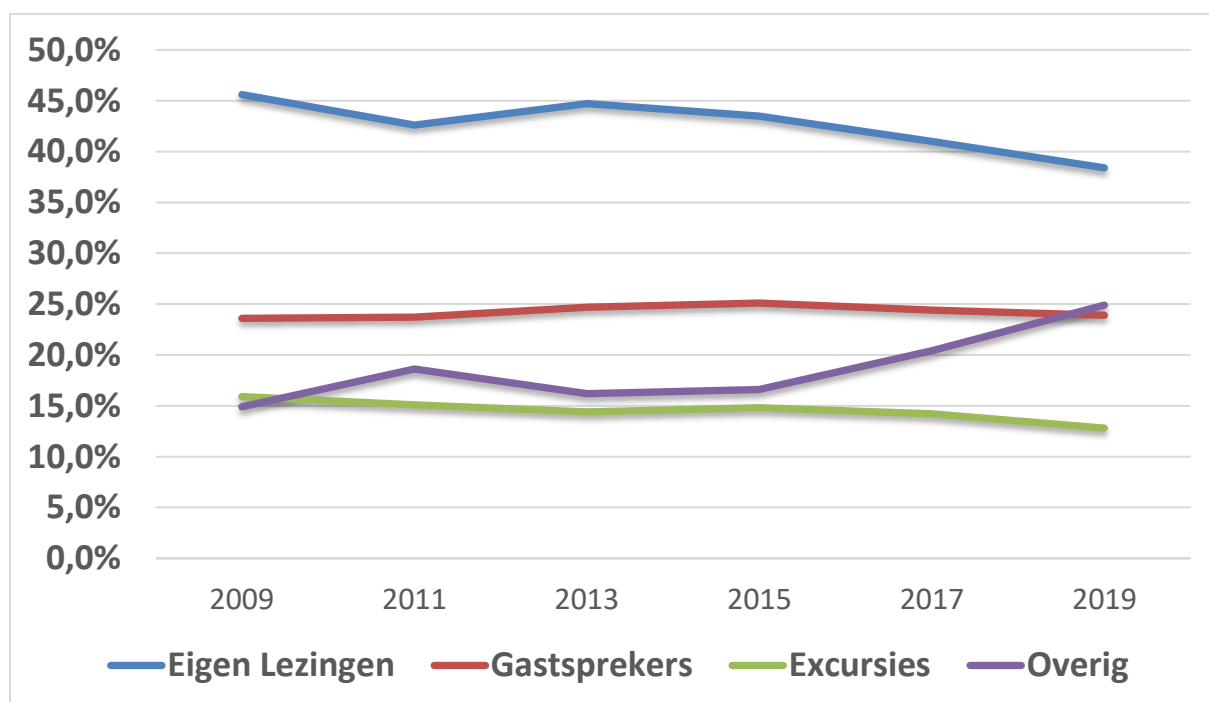
Bij de langer bestaande clubs kun je zeggen dat daar sprake is van een gezonde doorstroming, hoewel we ook daar wel de leeftijdsstijging constateren die op de vorige grafiek te zien was.

Aantal clubs per leeftijdsklassen in % van het totaal

140 van de 380 clubs of 32 % hebben een gemiddelde leeftijd van 77 of ouder. 17 clubs in deze categorie zitten boven de 80; de oudste club heeft een gemiddelde leeftijd van 85. 12 clubs zitten beneden de 70 jaar; 2 jaar geleden was dat aantal nog 23. Deze 12 clubs zijn allemaal opgericht in 2009 of later en 7 daarvan zijn damesclubs.

Activiteiten

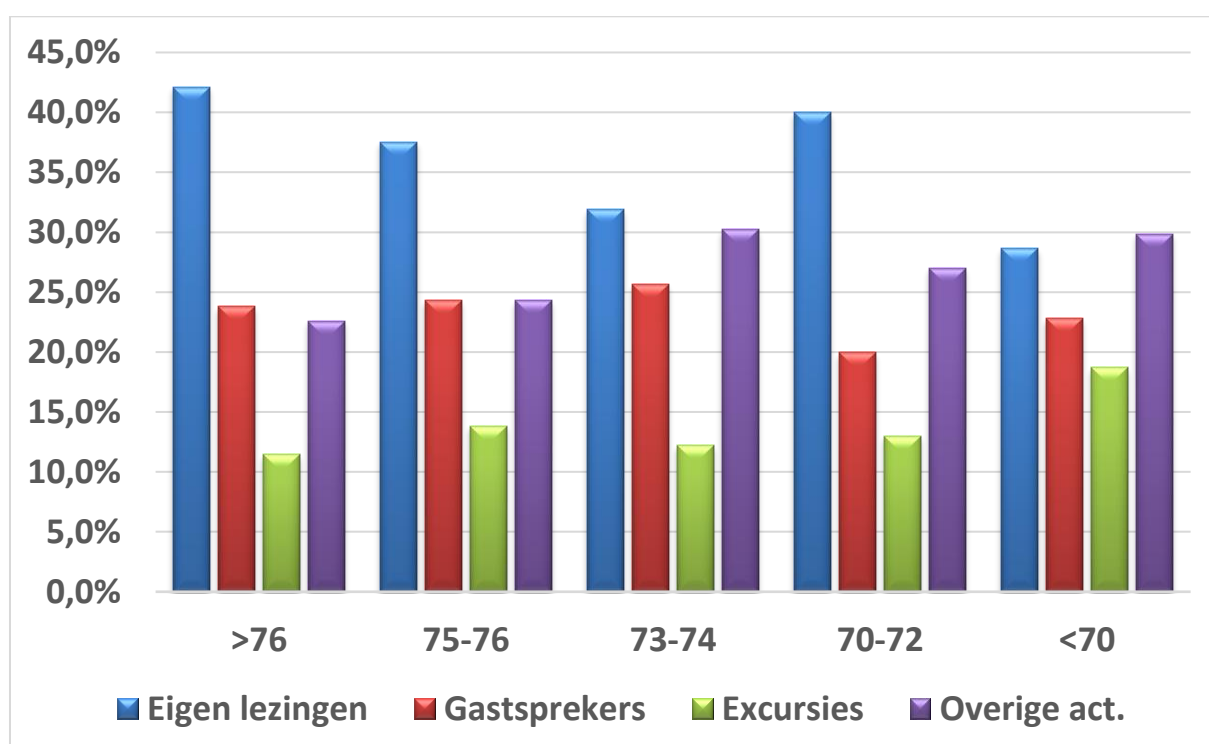

De laatste 4 jaar zien we de “overige activiteiten” oprukken ten koste van de andere activiteiten en die stijging is aanzienlijk. De “overige activiteiten” bestaan uit etentjes, sportieve activiteiten en dergelijke en maken nu bijna 25 % van het totaal uit; 4 jaar geleden was dat nog bijna 17 %. Daar is op zich niks mis mee: ontspanning en sociale contacten horen ook bij de Probus doelstelling.

Het aantal bijeenkomsten per club varieert van maandelijks tot wekelijks met alles wat daartussen zit. Het gemiddelde ligt op 26,7 bijeenkomsten per jaar; bij een lagere gemiddelde leeftijd van de club ligt dat rond de 22.

Op ruim 38 % van alle bijeenkomsten worden onderwerpen ter sprake gebracht door de leden zelf. Wordt die “zelfwerkzaamheid” nu minder met het stijgen van de gemiddelde leeftijd? De volgende grafiek geeft daar antwoord op.

Verdeling activiteiten per leeftijdscategorie

Uit deze grafiek blijkt zonneklaar dat de zelfwerkzaamheid (de blauwe kolommen) niet afneemt naarmate de gemiddelde leeftijd hoger is. De hoogste leeftijdscategorie laat zelfs het hoogste aandeel van eigen lezingen zien en dat was in 2017 ook al zo.

Dus: ouder betekent zeker niet minder actief!

Het aantal excursies is bij de jongere clubs het hoogst; het goed ter been zijn zal daarbij ook een rol spelen.

Lezingen door andere Probusleden

Deze keer hadden we een extra vraag toegevoegd over bovenstaand onderwerp. Van de gastsprekers bleek dat in 2018 13,7 % afkomstig was van andere Probusclubs, die in totaal 301 lezingen verzorgden. Daarmee lijkt het aanbod onder “leden actief” op onze website in een behoefte te voorzien.

Voor 29 de 380 deelnemende clubs konden geen antwoord geven op deze vraag; in de verwerking is in dat geval van 0 Probus gastsprekers uitgegaan.